

A L L E P A A R D E N

hebben aan de wedstrijd deelgenomen

ze zitten hier

de dag na de persvoorstelling van het agalevisicon kreeg ik zowaar vtm aan de deur de redactie van het jeugdjournaal geloofde niet dat de meeste van die bargroense woorden van veertienjarigen afkomstig was & wilden dat komen uittesten in een heuse klas van derdejaars

ze hadden net examen gehad & bevonden zich dan ook in de beste stemming

het werd een wonder gebeuren wat ik zelf wel verwacht had maar wat de tv-zender niet voor mogelijk had geacht: zo'n openheid & vrijmoedigheid & bovenal zo'n blij geestigheid

ik dacht: wanneer ze dat vanavond uitzenden is heel vlaanderen mee blij-verbaasd over wat deze jongens & meisjes zo vrijelijk verwoord krijgen

maar ze hebben het diezelfde avond uitgezonden & heel vlaanderen was inderdaad blij-verbaasd

de interviewster vroeg welke woorden ze zoal de mooiste vonden meteen gingen heelwat vingers omhoog

het eerste woord was "tuintje" wat dat was? zonder uit het boekje voor te lezen dus helemaal vanbuiten zei een jongen met duidelijk misprijzen voor het harde van dat gewone woord "schaambeharing"

vond hij dat geen goed woord? nee: waarom moet je nu beschaamd zijn over het liefste plekje van je lichaam? knikkende beaming door heel de klas

welk woord nog? "anderlander" zei een meisje wat dat betekende? "allochtoon"

vond zij dat geen goed woord? nee: klinkt bijna beledigend vond zij ook daarmee ging de klas akkoord

nog een woord? vinger van jongen omhoog: "witte weelde" wat dat betekende? de interviewster keek hoe langer hoe verbaasder "dat is de zaligheid die bij je moment voor het eerst uit je opgetogenheid opwelt"

de jongen las deze zin wel uit het boekje af maar hij zei het bijna vanbuiten zo was het tot hem doorgedrongen wat hij daarmee bedoelde? "sperma" natuurlijk zei hij met hoorbare minachting voor het koele & vreugdeloze van dat woord

of hij die woorden nu verder zou gebruiken? nee dat niet wij gebruiken daar rauwere woorden voor zei hij maar... (en hij wees met zijn vinger naar zijn slaap)

ze zitten hier

LUC VERSTEYLEN

510

Heer (vervolg)

De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen

Bij een pijnlijk sterfgeval hoorde men vroeger soms uit de mond van diep gelovige christenen: 'De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen'; een vrome aanwezige vulde soms aan met: 'De naam des Heren zij gebenedijd [geloofd]'. Het is een letterlijk citaat uit het boek Job.

Job was een steenrijk en gelukkig man. Op een gegeven ogenblik verliest hij al zijn bezittingen, zelfs zijn zeven zonen en zijn drie dochters komen om. Uit de mond van een bode verneemt hij alles uitzonderlijk gelaten: 'Toen stond Job op, hij scheurde zijn kleren, schoor zijn hoofd kaal en wierp zich neer in het stof. En hij zei: "Naakt ben ik uit de schoot van mijn moeder gekomen en naakt zal ik in haar schoot terugkeren. De HEER heeft gegeven, de HEER heeft genomen, de naam van de HEER zij geprezen." Ondanks alles zondigde Job niet en maakte hij God geen enkel verwijt.' (Job 1,20-22) Sommigen zullen bij deze uitdrukking de Latijnse Vulgaat-vertaling voegen: 'Dominus dedit, Dominus abstulit; (...) sit nomen Domini benedictum'.

Men kan geen twee heren dienen

In de uitdrukking 'Men kan geen twee heren dienen' is het woord 'heer' ontdaan van zijn hoofdletter en van zijn religieuze gevoelswaarde. Het is niet mogelijk om met evenveel toewijding tegelijk twee belangen te behartigen: een van de twee zal minder aandacht krijgen. Deze algemeen menselijke waarheid komt letterlijk uit de Bijbel. In de Bergrede legt Matteüs een lange reeks concrete gedragsregels in de mond van Jezus. Hij zegt o.m.: "Het oog is de lamp van het lichaam. Dus als je oog helder is, zal heel je lichaam verlicht zijn. Maar als je oog troebel is, zal er in heel je lichaam duisternis zijn. Als het licht in jezelf verduisterd is, hoe groot is dan die duisternis! *Niemand kan twee heren dienen*: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten." (Mat. 6,22-24)

Heiden

Een 'heiden' is tegenwoordig iemand die van zichzelf beweert dat hij zich bewust geplaatst heeft buiten elke vorm van godsdienst: joodse, christelijke, islamitische, met

daarbij de oosterse. Ook 'het moderne heidendom' is een begrip geworden.

Het Latijnse woord voor 'dorp' is 'pagus'; een 'paganus' is een 'dorpeling', 'dorpsbewoner', 'plattelandsbewoner'. Tweede helft vierde eeuw n.C. betekende 'paganus': 'heiden' en 'heidens'; dat hangt samen met het feit dat vooral in de steden het christendom opgang maakte, zodat de dorpelingen hun oude religie nog lange tijd trouw bleven. In tegenstelling met de stadsbewoners beschouwde men de dorpsbewoners als minder gecultiveerd, minder op de hoogte van de (nieuwe) religieuze tendensen in de stad. Zij waren 'pagani'.

Het Ndl. woord 'heiden' stamt etymologisch af van 'heide' dat oorspronkelijk 'woeste grond' betekende, en in het Gotisch ook 'veld', 'akker'. Naderhand kregen de bewoners van de woeste grond zelf de bijkleuring van woest onder de naam 'heiden'. Die verschuiving naar het pejoratieve kan men vergelijken met de verglijding van 'boer' naar 'boers'. (Wordt vervolgd)

BART MESOTTEN

Johan Kelders

Weg met de tijd

De tijd eruit gegoid.
Mijn horloge verkocht.
Ik hoef geen mensentijd meer.
Die werkt me op de zenuwen.
Ik maak voortaan mijn eigen tijd.
Tijd neemt je mee, jaagt je op, behekt je.
Hoe laat is het? Hebben we nog tijd? Nog een paar minuten. Ik ben te laat, te vroeg.
Tijd, tijd, tijd...
Je wordt er stapelgek van.
Voor mij begint de dag als ik mijn dekens oprol en hij eindigt als ik er weer onder kruip.
Daartussen is er niks: geen uren, geen minuten, geen seconden.
De dag is één grote roerloze zee die bij wassend licht – lente en zomer in mensentaal – uitdijt. En die bij krimpend licht – herfst en winter – kleiner wordt.
In de leegtes tussen opstaan en slapengaan kijk ik het liefst naar verliefden.
Die moeten ook niks van tijd hebben.
Tijd haalt hen in, maakt hen triest, maakt een einde aan hun samenzijn.
Verliefden maken hun eigen tijd. Nee, zijn elkaars tijd.
Elkaars handen, lippen en ogen. Elkaars geluk, elkaars tijdloosheid.
Hun overgave aan elkaar beurt me op.
Als je zwerft, zie je vooral de terreur van de hebzucht: oog om oog, tand om tand. Ieder voor zich.
De mensen krimpen in elkaar, worden kleiner en kleiner en hebberiger en hebberiger.
Auto, jeep, teevee, huis... Superauto, rambojeep, megateevee, kasteel...
Het gaat maar door, er komt geen einde aan.
Ergens begint een klok te luiden.
Hij luidt geen tijd, maar eeuwigheid.
Ik sluit de ogen en geef me aan hem over.
God roept.
Die kent ook geen tijd.
Hij is al-tijd.
Alle tijd bij elkaar.
Géén tijd.
Eeuwigheid.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Of je nu deze week weerkalenders uit Vlaanderen, Nederland, Frankrijk of Duitsland zou raadplegen, overal vind je op 14 april spreuken die eenzelfde taal spreken. Allemaal zeggen ze dat de koudste periode van april vanaf dan voorbij moet zijn. Die vaststelling vertalen de kalenders in spreuken die het allemaal over de groene natuur hebben.

Het is a.s. maandag de naamdag van de volksheilige en weerheilige Tiburtius en een spreuk uit Vlaanderen zegt:

OP SINT-TIBURTIUS NA DE NOEN WORDEN ALLE VELDEN GROEN

Het kan natuurlijk zijn dat die noen er alleen bijstaat voor het rijm, maar het zou er eveneens op kunnen wijzen dat het in de natuur nu allemaal zeer snel gaat.

Ook in Denemarken zouden vanaf nu de velden moeten "groenen". In Sleeswijk-Holstein en in Oost-Friesland zeggen de kalenders vandaag:

WENN TIBERTIUS SCHELLT GRÜNT DAS FELD

Maar ook in het Rijnland van Keulen en Düsseldorf zegt men:

AUF TIBURTIUSTAG ALLES GRÜNEN MAG

En er wordt nog aan toegevoegd:

GRÜNE FELDER AUF TIBURTIUSTAG ZIEHEN VIEL GETREIDE NACH

Maar laat ons vooral niet vergeten dat april vooral een schalk is en dat mooie perioden deze maand slechts een kort intermezzo zijn tussen twee regenperioden, want:

APRIL BRENGT VEEL REGEN MAAR DAARIN IS DE BOEREN VEEL GELEGEN

KRISTIEN VAN ZUMMEREN